

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 602-04/14-12/ EPA 124-VII
Ljubljana, 12. 11. 2014

Državni svet Republike Slovenije je na 23. seji 12. 11. 2014, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel naslednje

M N E N J E

**k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvi
Zakona o visokem šolstvu (ZViŠ-J) - nujni postopek**

Državni svet predlog zakona **podpira**.

* * *

Predlog zakona spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu zagotavlja javno veljavnost diplom študentom, ki so se v 1. letnik vpisali v neakreditirane študijske programe oziroma akreditirane študijske programe, ki jim je akreditacija med njihovim študijem potekla, visokošolski zavod pa ni vložil vloge za njegovo ponovno akreditacijo, kot bi jo po zakonu moral. Tem študijskim programom, taksativno naštetim v zakonu, predlog zakona za nazaj ureja javno veljavnost diplom, ki so bile podeljene v času pred spremembami omenjenega zakona, in hkrati podaljšuje javno veljavnost teh študijskih programov do 30. septembra 2018.

Hkrati predlog zakona sistemsko ureja javno veljavnost študijskih programov, ki jih visokošolski zavod ne namerava več razpisovati, vendar mora o tem obvestiti Nacionalno agencijo Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (NAKVIS) in pristojno ministrstvo ter objaviti na spletu dve leti pred iztekom akreditacijskega obdobja. V tem primeru ne sme več razpisati novih vpisnih mest, študijski program pa je javno veljaven še za časa trajanja študijskega programa, podaljšanega za eno leto. Zaradi zagotovitve varstva pravic študentov, vpisanih na neakreditirane programe, predlog omogoča dodatni razpis v akreditirane študijske programe do 15. oktobra, pri čemer mora pridobiti soglasje Vlade.

* * *

Državni svet ugotavlja, da so rešitve v predlogu zakona usklajene z vsemi deležniki visokega šolstva, visokošolskimi zavodi, NAKVIS in Študentsko organizacijo

Slovenije. Predlagane spremembe so upravičene z vidika sorazmernosti glede retroaktivnega učinkovanja zakona z neposrednim podaljšanjem akreditacij in veljavnostjo listin o pridobitvi izobrazbe za nazaj, saj prevlada načelo upravičenega pričakovanja oz. pravice študentov do pridobitve javno veljavne listine, torej to zahteva javna korist. Vendar pa se pojavlja vrsta vprašanj o razlogih za omenjeni zaplet.

Državni svet na podlagi razprave izpostavlja vrsto neustreznih sistemskih zakonskih rešitev, o katerih so predstavniki univerz oz. visokošolskih zavodov že ob sprejemanju visokošolskega zakona opozorili tako predlagatelja kot zakonodajalca, kar pa seveda ne upravičuje kršitev zakona. Neustrezno in težko izvedljivo je v veljavnem zakonu urejen sistem oz. postopek akreditacije, po katerem morajo visokošolski zavodi akreditirati študijske programe vsakih sedem let zaradi podaljšanja njihove javne veljavnosti. Problematika akreditacij, zlasti evalvacij, je obremenjena hkrati z obsegom in razvejanostjo študijskih programov ter zapletenostjo samega postopka. Državni svet podpira oceno, da bi bilo smiselno, če bi se študijski programi akreditirali samo enkrat - torej prvič, njihova kakovost pa bi se ohranjala in nadgrajevala prek institucionalne evalvacije znotraj univerz oz. visokošolskih zavodov.

Državni svet zato predlaga razmislek o drugačnih rešitvah v novem sistemskem zakonu, primerljivih z drugimi evropskimi visokošolskimi sistemi in ki bi prav tako temeljile na visokih standardih ocenjevanja kakovosti študijskih programov. Obenem Državni svet izpostavlja nujnost, da morajo biti nove sistemske rešitve opredeljene tako, da bodo nadzorovano varovale zaupanje v slovenski visokošolski sistem in poudarile odgovornost vseh visokošolskih akterjev, ki so pristojni za kakovost študijskih programov in varovanje pravic študentov do javno veljavne izobrazbe ter javno veljavne listine.

Mitja Bervar
predsednik